

PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**Szkoły Podstawowej
im. Komisji Edukacji Narodowej
w Sułkowicach-Łęgu**

Rok szkolny 2026 / 2027

*Uchwalony w dniu 24 września 2026 r. przez Radę Rodziców ZSS w Sułkowicach-Łęgu
Uchwałą Nr 2 /2026/2027 w porozumieniu z Radą Pedagogiczną*

WSTĘP

Podstawa prawna:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (znowelizowane wersje z dn. 6.03.2025 r.; 21.07.2025 r.),
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 czerwca 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.

Inne wiodące akty prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (nowelizacja Ustawy z 29.07.2025 r.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym – aktualne zmiany związane z zakazem sprzedaży napojów energetycznych osobom niepełnoletnim, który obowiązuje od 01.01.2024,

- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20.08.2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 02.03.2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno- pedagogicznych,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09.08.2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich – tekst jednolity ogłoszony 2 lipca 2024,
- Dokument- Standardy ochrony małoletnich w Zespole Szkół Samorządowych w Sułkowicach – Łęgu.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny stanowi ukierunkowanie pracy szkoły w obszarze wychowania i profilaktyki.

Z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej wynika, iż działalność edukacyjną szkoły określają:

- szkolny zestaw programów nauczania,
- program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

W opracowaniu programu uwzględniono także:

- kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Innym Uzależnieniom na lata 2026-2029,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Andrychów na lata 2021 – 2026,
- ewaluację dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- wnioski i rekomendacje wynikające z diagnozy potrzeb i problemów naszej społeczności szkolnej, ankieta dla rodziców, uczniów i nauczycieli,
- wyniki analizy dokumentacji szkolnej, obserwacje, ocena efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ankieta online dla rodziców,
- wnioski z nadzoru pedagogicznego,
- raport z ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich: wnioski i rekomendacje,
- Reforma 26 „Kompas jutra”.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów, obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Program uwzględnia definicję wychowania określoną w ustawie – Prawo oświatowe, według której jest ono wspieraniem dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Działania zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym zostały uporządkowane na każdym etapie kształcenia w kilku modułach:

I Rozwój osobisty.

II Ja i moje relacje ze światem.

III Wychowanie do wartości.

IV Promocja zdrowia i wsparcie zdrowia psychicznego.

V Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym – profilaktyka uzależnień.

Zadania w obszarze doradztwa zawodowego są ujęte w Wewnątrzszkolnym Systemie Doradztwa Zawodowego (WSDZ).

Nadrzędnym zadaniem w opracowywaniu programu wychowawczo-profilaktycznego było nakreślenie „sylwetki absolwenta”, a więc odpowiedź na pytanie: jakim człowiekiem ma być uczeń opuszczający mury naszej szkoły? Sylwetka absolwenta została przyjęta w dokumencie - Koncepcja Pracy Szkoły i przedstawia się następująco:

Model absolwenta

Absolwent naszej szkoły doskonale funkcjonuje w domu, w szkole i środowisku lokalnym. Pozytywnie patrzy na świat, siebie i innych ludzi. Traktuje naukę jako coś oczywistego, czasem nawet abstrakcyjnego, choć na ogół nie uczy się bezkrytycznie wszystkiego. Ma określony, dość szeroki krąg zainteresowań, którym poświęca swój czas i które stara się rozwijać.

- Jest odpowiedzialny.
- Jest świadomym obywatelem Polski i Unii Europejskiej.
- Potrafi dokonywać mądrych wyborów i przewiduje skutki swoich działań.

- Potrafi rozwiązywać problemy.
- Świadomie dąży do usprawnienia swojego warsztatu pracy, poprzez korzystanie z nowych technologii informacyjnych i źródeł wiedzy.
- Ma podstawy do dalszego kształcenia, stara się poszerzać swoją wiedzę.
- Cechuje go wysoka kultura osobista, wrażliwość i szacunek do drugiego człowieka.
- Jest komunikatywny wobec ludzi, wykazuje zdolność do współpracy w grupie.
- Jest rzetelny, dotrzymuje zobowiązań i terminów, szanuje czas swój i innych ludzi.
- Jest ciekawy świata, dostrzega jego złożoność, analizuje istniejące w nim zależności.
- Świadomie korzysta z dóbr narodowych: kultury, osiągnięć naukowych itp.
- Jest krytyczny, potrafi selekcjonować i porządkować zdobywane informacje.
- Jest prawy, rozróżnia dobre i złe uczynki w oparciu o ogólnie przyjęty system wartości.
- Jest tolerancyjny, rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym.
- Jest otwarty, chętnie i skutecznie nawiązuje kontakt, prezentuje swój punkt widzenia i rozważa poglądy innych.
- Potrafi planować swoje działania.

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA KLASY 1-3

MODUŁ I: ROZWÓJ OSOBISTY				
ZAGADNIENIA	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ	ODBIORCA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI
1. Poznawanie i wspieranie potencjału osobistego ucznia	- poznanie uczniów, ocena ich mocnych stron, diagnoza pod kątem trudności w nauce	- wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - nauczyciele	- uczniowie	- cały rok
	- praca na pozytywach, dostrzeganie każdego ucznia i wzmacnianie poczucia własnej wartości, stwarzanie przyjaznego klimatu w klasie i szkole, budowanie więzi	- wychowawcy - nauczyciele	- uczniowie - rodzice	- cały rok
	- wdrażanie do samooceny i poczucia własnej sprawczości	- wychowawcy - nauczyciele - specjaliści szkolni	- uczniowie	- na bieżąco
	- zgłębianie specyfiki problemów edukacji wczesnoszkolnej, diagnoza funkcjonowania ucznia	- nauczyciele - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog	- nauczyciele - rodzice	- na bieżąco
	- zindywidualizowane podejście do uczniów – odpowiednie do ich potrzeb i możliwości edukacyjnych z uwzględnieniem	- wychowawcy - koordynator do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej	- uczniowie	- cały rok

	specjalnych potrzeb edukacyjnych (SPE) - współpraca z pedagogiem, psychologiem oraz Poradnią Psych.- Ped. - rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów - rozwijanie samodzielności	- psycholog - wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - specjaliści - nauczyciele - wychowawcy	- rodzice - uczniowie	- wg rozkładu zebrań - na bieżąco - cały rok
2. Wzbudzanie ciekawości poznawczej i motywacji do nauki, wdrażanie do samokształcenia	- wykorzystywanie ćwiczeń, gier i zabaw rozwijających twórcze myślenie, kreatywność, innowacyjność - zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się, wsparcie w organizacji nauki własnej - wspomaganie nauki dzieci, które uczyły się za granicą, dzieci z doświadczeniem migracyjnym - wsparcie rodziców w kształtowaniu postawy aktywizującej ucznia do nauki - pomoc we właściwym rozumieniu sukcesu	- nauczyciele - wychowawcy - nauczyciele - wychowawcy - nauczyciele - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - wychowawcy - nauczyciele - wychowawcy	- uczniowie - uczniowie - uczniowie - rodzice - uczniowie	- cały rok - cały rok i wg potrzeb - cały rok - zebrania klasowe - indywidualne spotkania w ramach Dni Otwartych - cały rok

	własnego i innych oraz traktowaniu błędów jako okazji do nauki			
4. Orientacja zawodowa	-zapoznanie ucznia z różnorodnością zawodów	-nauczyciele -wychowawcy	-uczniowie	-cały rok
3. Nauka umiejętnego korzystania z mass – mediów	- propagowanie właściwego korzystania z telefonów komórkowych, komputera, Internetu i AI, ZPE - poznawanie narzędzi ICT – rozwijanie kompetencji informacyjno-komunikacyjnych - nauka bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych - zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami netykiety z uwzględnieniem szacunku w przestrzeni cyfrowej - rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji - stosowanie szkolnych reguł higieny cyfrowej - podejmowanie działań w kierunku upowszechniania czytelnictwa	- wychowawcy - nauczyciele prowadzący edukację informatyczną - pedagog szkolny - psycholog - nauczyciele - bibliotekarka	- uczniowie - rodzice - uczniowie	- cały rok - cały rok

MODUŁ II: JA I MOJE RELACJE ZE ŚWIATEM

ZAGADNIENIA	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ	ODBIORCA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI
1. Adaptacja dzieci do edukacji szkolnej – – zapewnienie warunków do nawiązywania pozytywnych relacji w grupie	- wstępna diagnoza rozwoju uczniów rozpoczynających naukę w szkole - wsparcie merytoryczne dla rodziców (indywidualne porady i konsultacje)	- wychowawcy - nauczyciele - pedagog szkolny - pedagog specjalnych - psycholog	- uczniowie - rodzice	- cały rok
	- integracja zespołu klasowego, wdrażanie do współżycia w grupie i klasie, troska o skuteczną komunikację międzyludzką	- wychowawcy	- uczniowie	- cały rok
	- zawieranie kontraktu między wychowawcą a klasą	- wychowawcy	- uczniowie	- wrzesień
	- wycieczki integrujące zespół klasowy	- wychowawcy	- uczniowie	- wg harmonogramu wycieczek i potrzeb
	- wspomaganie adaptacyjne dzieci, które uczyły się za granicą	- wychowawcy - nauczyciele - pedagog szkolny - pedagog specjalny	- uczniowie	- cały rok

2. Zapobieganie niepożądanym zjawiskom i zachowaniom uczniów utrudniających nawiązanie kontaktów i zakłócających zasady współżycia społecznego	- nauka rozwiązywania sporów w sposób pokojowy, promocja mediacji jako dobrej metody na konflikt	- wychowawcy	- uczniowie	- cały rok
	- realizacja programów profilaktycznych, warsztatów - wykorzystywanie bajek profilaktycznych	- wychowawcy, - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog	- uczniowie	- cały rok
	- rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych	- wychowawcy - rodzice	- uczniowie	- cały rok
	- rozwijanie właściwych zachowań w stosunku do zwierząt, przyrody	- wychowawcy - rodzice	- uczniowie	- cały rok
3. Współpraca z rodzicami	- wybór Rady Klasowej	- wychowawcy - rodzice	- rodzice	- początek roku szkolnego
	- indywidualne porady i konsultacje ze specjalistami	- wychowawcy	- rodzice	- cały rok
	- pomoc rodzicom w uzyskaniu specjalistycznego wsparcia	- wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog	- rodzice	- wg potrzeb
	- zebrania klasowe, spotkania: nauczyciel- rodzic - uczeń	- wychowawcy	- rodzice	- wg potrzeb
		- wychowawcy	- uczniowie	- cały rok

	- angażowanie rodziców do prac na rzecz klasy i szkoły oraz do współorganizowania wycieczek i imprez klasowych - stworzenie możliwości do dialogu z rodzicami, budowania wspólnego frontu wychowawczego - organizacja pomocy psychologiczno- - pedagogicznej uczniom na terenie szkoły, wsparcie specjalistyczne szczególnie w sytuacjach kryzysowych - dodatkowa opieka - wsparcie rodziców w zakresie wykorzystywania w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych, w tym AI, ZPE zapoznanie z zasadami higieny cyfrowej	- nauczyciele - wychowawcy - wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - specjaliści - nauczyciele - wychowawcy	- rodzice - rodzice - uczniowie - rodzice	- cały rok - wg potrzeb - wg potrzeb
4. Rozwój poznawczy uczniów	-wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów -promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej	-nauczyciele -wychowawcy	-uczniowie	-cały rok

	-wykorzystanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem			
MODUŁ III: WYCHOWANIE DO WARTOŚCI				
ZAGADNIENIA	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ	ODBIORCA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI
1. Wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej	- nauka postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich - aktywne uczestnictwo uczniów w ważnych uroczystościach	- nauczyciele - dyrekcja - wychowawcy - rodzice - uczniowie	- uczniowie - uczniowie	- cały rok - wg harmonogramu imprez
2. Kultywowanie tradycji szkoły, wsi, regionu i państwa	- poznanie patrona szkoły - poznanie piękna naszej ojczyzny i regionu poprzez udział w wycieczkach krajoznawczych i tematycznych - realizacja programu edukacji regionalnej „<i>Tu jest moje miejsce, tu jest mój dom</i>” - rozwijanie zainteresowania historią regionu oraz poznanie własnych korzeni - kształtowanie postawy obywatelskiej, poszanowania	- wychowawcy - wychowawcy - nauczyciele - wychowawcy - uczniowie - rodzice	- uczniowie - uczniowie - uczniowie - uczniowie - rodzice	- wg harmonogramu zajęć i uroczystości szkolnych - cały rok - wg harmonogramu zajęć - na bieżąco wg potrzeb

	tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, tolerancji	- wychowawcy - rodzice	uczniowie	- cały rok
3. Uczestnictwo w kulturze	- nauka zasad kulturalnego zachowania się - udział w imprezach kulturalnych organizowanych w szkole i poza szkołą - kształtowanie właściwych postaw i wdrażanie do respektowania norm społecznych - dbanie o kulturę osobistą – „magiczne słowa” w szkole	- wychowawcy - nauczyciele	- uczniowie	- cały rok
4. Korzystanie z dziedzictwa cywilizacyjnego Europy	- promowanie wspólnych europejskich wartości, zwiększenie zrozumienia międzykulturowego - kształtowanie postaw tolerancji i otwartości, zrozumienia drugiego człowieka - poszerzanie wiedzy na temat krajów europejskich, ich kultury, tradycji, mentalności i środowiska przyrodniczego - położenie nacisku na większe zrozumienie i docenienie społecznej,	- wychowawcy - nauczyciele, szczególnie języków obcych	- uczniowie - rodzice - nauczyciele	- cały rok

	językowej i kulturowej różnorodności - popularyzacja wśród uczniów nauki języków obcych - realizacja projektów w ramach „Erasmus +”	- nauczyciele – uczestnicy projektów	- uczniowie - nauczyciele - rodzice - społeczność lokalna	- cały rok
5. Prawa i obowiązki ucznia	- zapoznanie z Konwencją Praw Dziecka - wdrażanie uczniów do kierowania się właściwą hierarchią wartości - zapoznanie z regulaminami	- wychowawcy - pedagog szkolny - psycholog - uczniowie /RSU - wychowawcy - nauczyciele - wychowawcy	- uczniowie - uczniowie - uczniowie	- wg potrzeb - cały rok - początek roku szkolnego

MODUŁ IV: PROMOCJA ZDROWIA I WSPARCIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

ZAGADNIENIA	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ	ODBIORCA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI
1. Wychowanie u uczniów nawyku dbania o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne	- stawianie wymagań dotyczących higieny osobistej oraz czystości wokół siebie, kultury korzystania z urządzeń sanitarnych, osiągnięcia sprawności fizycznej typowej dla wieku, ruchu i wysiłku	- wychowawcy - pielęgniarka szkolna - wychowawcy świetlicy	- uczniowie - rodzice	- cały rok wg rozkładu zajęć

	fizycznego na świeżym powietrzu - kształtowanie odpowiednich nawyków higieniczno- zdrowotnych, żywieniowych - warsztaty dotyczące zdrowego żywienia - edukacja emocjonalna - wspieranie dobrostanu dzieci, ich zdrowia psychicznego, dbanie o ich bezpieczeństwo psychiczne - udział w programie „Myślę pozytywnie” - współpraca z Komisariatem Policji, z Państwową Strażą Pożarną, Strażą Miejską – praktyczne zajęcia z zakresu bezpieczeństwa - wdrażanie do przestrzegania zasad ruchu drogowego	- rodzice - wychowawcy - pielęgniarka - wychowawcy świetlicy - wychowawcy - wychowawcy świetlicy - wychowawcy - psycholog - nauczyciele - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - koordynator programu - wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - wychowawcy - nauczyciele	- uczniowie - uczniowie - uczniowie - uczniowie - uczniowie - uczniowie - uczniowie	- cały rok wg rozkładu zajęć - cały rok - cały rok - cały rok - wg harmonogramu zajęć - cały rok - cały rok
--	---	--	--	--

2. Dbanie o prawidłowy rozwój i korekcję wad postawy	- wspieranie rodziców we właściwej organizacji nauki własnej dzieci - dostosowanie sprzętu w salach lekcyjnych do wzrostu uczniów - dbanie o odpowiedni ciężar plecaków - podkreślenie roli ruchu i aktywności sportowej poprzez udział w wycieczkach pieszych i innych projektach szkolnych - dbanie o zaspokojenie potrzeby ruchu - realizacja profilaktycznych programów edukacyjnych	- wychowawcy - dyrekcja - pielęgniarka szkolna - wychowawcy - dyrekcja - nauczyciele - rodzice - nauczyciele - nauczyciele - realizatorzy programów	- rodzice - uczniowie - uczniowie - uczniowie - uczniowie - uczniowie	- wg rozkładu zebrań klasowych - wg potrzeb - cały rok - cały rok - cały rok - wg harmonogramu
3. Kształtowanie prawidłowych postaw proekologicznych u uczniów	- nauka mądrego myślenia o własnym zdrowiu i jakości otaczającego nas środowiska naturalnego - rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne - udział w akcjach i konkursach proekologicznych	- nauczyciele - wychowawcy	- uczniowie	- cały rok
4. Troska o bezpieczeństwo dzieci w szkole i poza szkołą	- udział w różnych programach profilaktycznych z zakresu bezpieczeństwa	- wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny	- uczniowie	- cały rok

	- zajęcia z zakresu udzielania pierwszej pomocy - wyrabianie nawyku przestrzegania zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią - kontrola autokarów przed wycieczkami w bazie ministerialnej programu „Bezpieczny autobus” lub na stronie Komendy Powiatowej Policji w Wadowicach - nauka bezpiecznego poruszania się w Internecie – - rozwijanie kompetencji cyfrowych, bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów Internetu - dbanie o bezpieczną drogę do i ze szkoły - stosowanie „Standardów ochrony małoletnich” -wprowadzenie rekomendacji po ewaluacji standardów	- wychowawcy - nauczyciele - wychowawcy - rodzice - organizator, kierownik wycieczki - wychowawcy - nauczyciele - rodzice - rodzice - nauczyciele - zespół interwencyjny - wychowawcy - nauczyciele - specjaliści pracujący w szkole - pracownicy obsługi i administracji	- uczniowie - uczniowie - uczniowie - rodzice - uczniowie - uczniowie - uczniowie - rodzice	- cały rok - cały rok - cały rok, wg harmonogramu wycieczek - cały rok - cały rok - cały rok
--	---	---	--	---

5. Organizacja czasu wolnego	- udział w wycieczkach - zaangażowanie w aktywne formy spędzania czasu	- nauczyciele - wychowawcy - nauczyciele	- uczniowie - uczniowie	- wg harmonogramu i potrzeb - cały rok
6. Wdrażanie założeń edukacji włączającej	- udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych - realizacja elementów edukacji inkluzyjnej - kształtowanie postaw tolerancji, akceptacji i szacunku wobec osób z niepełnosprawnościami - wsparcie pedagoga specjalnego i psychologa - rozwijanie umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym	- nauczyciele - opiekunowie zajęć pozalekcyjnych - nauczyciele - specjaliści pracujący w szkole - nauczyciele - specjaliści pracujący w szkole	- uczniowie - uczniowie - uczniowie	- cały rok i wg potrzeb - cały rok - cały rok

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY DLA II ETAPU EDUKACJI SZKOŁY PODSTAWOWEJ KLASY 4-8

MODUŁ I: ROZWÓJ OSOBISTY				
ZAGADNIENIA	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ	ODBIORCA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI
1. Wzbudzanie motywacji do nauki i kształtowanie pozytywnego nastawienia do nauki jako wartości	- wykorzystywanie ćwiczeń, gier i zabaw rozwijających twórcze myślenie, kreatywność, innowacyjność	- nauczyciele	- uczniowie	- cały rok
	- zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się, wsparcie w organizacji nauki własnej	- wychowawcy - nauczyciele	- uczniowie	- cały rok i wg potrzeb
	- wspomaganie nauki dzieci, które uczyły się za granicą, dzieci z doświadczeniem migracyjnym	- wychowawcy - nauczyciele - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog	- uczniowie	- cały rok
	- wsparcie rodziców w kształtowaniu postawy aktywizującej ucznia do nauki	- wychowawcy	- rodzice	- zebrania klasowe - indywidualne spotkania w ramach Dni Otwartych
		- nauczyciele - wychowawcy - rodzice	- uczniowie	- cały rok

	- podkreślanie znaczenia wykształcenia - pomoc we właściwym rozumieniu sukcesu własnego i innych oraz traktowaniu błędów jako okazji do nauki	- nauczyciele - wychowawcy	- uczniowie	- cały rok
2. Rozwój indywidualnych zainteresowań i talentów uczniów	- wyłonienie z grupy uczniów zdolnych - praca z uczniem zdolnym, przygotowywanie do konkursów i udział w nich - udział w zajęciach rozwijających uzdolnienia - udział w kołach zainteresowań i innych zajęciach pozalekcyjnych	- nauczyciele przedmiotu - nauczyciele - prowadzący zajęcia - opiekunowie kół	- uczniowie zdolni - uczniowie zdolni, chętni do udziału w konkursach - uczestnicy zajęć - członkowie kół i zajęć	- cały rok - cały rok - cały rok - wg harmonogramu zajęć
3. Wspieranie potencjału osobistego ucznia	- bazowanie na mocnych stronach ucznia - wzmacnianie poczucia własnej wartości - podkreślanie mocnych stron ucznia, praca na pozytywach, wspieranie uczniów w budowaniu „zdrowego” poczucia własnej wartości - sztuka akceptacji siebie	- wychowawcy - nauczyciele - pedagog szkolny - psycholog - wychowawcy - nauczyciele - wychowawcy - pedagog szkolny	- uczniowie - uczniowie - uczniowie	- cały rok - cały rok - cały rok

	- doskonalenie umiejętności samooceny - rozwijanie kompetencji informacyjno-komunikacyjnych przy udziale nowych technologii - uwzględnienie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej i specjalistycznej -diagnoza funkcjonowania ucznia - udział w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych i innych	- pedagog specjalny - psycholog - nauczyciele - nauczyciele - wychowawcy - nauczyciele - nauczyciele zdw - wychowawcy – koordynatorzy ppp w klasie - pedagog specjalny - psycholog -nauczyciel -rodzic -specjaliści szkolni - prowadzący zajęcia	- uczniowie - uczniowie - uczniowie -uczniowie - uczestnicy zajęć	- cały rok - cały rok - cały rok – zgodnie z ustaleniami w kartach dostosowań wymagań edukacyjnych uczniów -cały rok - cały rok i wg zapisów
4. Edukacja emocjonalna	- rozwój inteligencji emocjonalnej - nauka radzenia sobie ze stresem, w sytuacjach trudnych, kryzysowych	- wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - nauczyciel edukacji zdrowotnej	- uczniowie	- cały rok

5. Doradztwo zawodowe	-wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych	-doradca zawodowy -wychowawcy, -nauczyciele -pedagog szkolny	-uczniowie	-cały rok
MODUŁ II: JA I MOJE RELACJE ZE ŚWIATEM				
ZAGADNIENIA	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ	ODBIORCA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI
1. Nauka prawidłowego komunikowania się z innymi	- nauka empatii, rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych, doskonalenie komunikacji międzyludzkiej, nabywanie kompetencji kluczowych	- nauczyciele - pedagog szkolny - pedagog specjalny - wychowawcy - psycholog - nauczyciel edukacji zdrowotnej	- uczniowie	- cały rok
2. Integracja zespołu klasowego	- lekcje wychowawcze na temat koleżeństwa, przyjaźni	- wychowawcy - pedagog szkolny - psycholog	- uczniowie	- cały rok
	- realizacja zajęć integracyjnych, budowanie relacji i więzi	- wychowawcy - pedagog szkolny - psycholog	- uczniowie	- cały rok
	- kształcenie umiejętności współpracy w grupie, zdrowego współzawodnictwa	- wychowawcy - pedagog szkolny - psycholog	- uczniowie	- cały rok
	- zawieranie kontraktu między wychowawcą a klasą	- wychowawcy	- uczniowie	- wrzesień
	- wycieczki szkolne i klasowe integrujące zespół	- wychowawcy	- uczniowie	- wg harmonogramu wycieczek

3. Przeciwdziałanie agresji, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych między uczniami	- realizacja projektu mediacji szkolnych, rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem technik mediacyjnych - lekcje wychowawcze na temat sposobów rozwiązywania sytuacji konfliktowych - realizacja programów profilaktycznych	- pedagog-koordynator do spraw mediacji - psycholog - wychowawcy - wychowawcy - pedagog szkolnych - pedagog specjalny - psycholog	- uczniowie - nauczyciele - uczniowie - uczniowie	- cały rok wg potrzeb - cały rok - cały rok wg potrzeb
4. Współpraca z rodzicami	- wybór Rady Klasowej - indywidualne porady i konsultacje -zebrania klasowe, spotkania: nauczyciel – rodzic – uczeń - angażowanie rodziców do prac na rzecz klasy i szkoły oraz do współorganizowania wycieczek i imprez klasowych - stworzenie możliwości do dialogu z rodzicami, budowania wspólnego frontu wychowawczego - organizacja pomocy psychologiczno-	- wychowawcy - rodzice - wychowawcy - wychowawcy - wychowawcy - nauczyciele - wychowawcy - wychowawcy - pedagog szkolny	- rodzice - rodzice - rodzice - uczniowie - rodzice - rodzice - uczniowie - rodzice	- początek roku szkolnego - cały rok - wg potrzeb - cały rok - cały rok - wg potrzeb

	- pedagogicznej uczniom na terenie szkoły, wsparcie specjalistyczne szczególnie w sytuacjach kryzysowych - dodatkowa opieka - wsparcie rodziców w wykorzystywaniu w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych, w tym AI – zapoznanie z zasadami higieny cyfrowej	- pedagog specjalny - psycholog - specjaliści - wychowawcy - nauczyciele	- rodzice	- wg potrzeb
5. Rozwój poznawczy uczniów	-wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów -promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej -wykorzystanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem	-nauczyciele -wychowawcy	-uczniowie	-cały rok

MODUŁ III: WYCHOWANIE DO WARTOŚCI

ZAGADNIENIA	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ	ODBIORCA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI
1. Wychowanie patriotyczne i obywatelskie	- pogłębianie wiedzy o patronie szkoły	- wychowawcy - organizatorzy apeli	- uczniowie	- cały rok
	- kształtowanie postawy obywatelskiej i patriotycznej oraz podtrzymywanie tradycji narodowych, nauka poszanowania symboli narodowych i tolerancji	- nauczyciele - dyrekcja - nauczyciele - wychowawcy	- uczniowie	- cały rok
	- kształtowanie postaw prospołecznych i dbanie o respektowanie norm społecznych	- wychowawcy - pedagog szkolny - psycholog - nauczyciele	- uczniowie	- cały rok
	- wzbudzanie zaangażowania społecznego, promowanie idei wolontariatu	- wychowawcy - nauczyciele - pedagog szkolny - psycholog	- uczniowie klas starszych	- cały rok
	- rozwijanie poczucia więzi narodowej i szacunku dla symboli narodowych, języka ojczystego	- nauczyciele - wychowawcy	- uczniowie	- cały rok
	- poznanie miejsc pamięci narodowej w okolicy	- wychowawcy	- uczniowie	- cały rok
2. Uczestnictwo w kulturze	- krzewienie zasad kulturalnego zachowania się	- wychowawcy	- uczniowie	- cały rok

	- udział w imprezach kulturalnych organizowanych przez szkołę, poza szkołą - edukacja czytelnicza i medialna, rozwijanie wiedzy i wrażliwości muzycznej, literackiej, plastycznej, filmowej - uwzględnianie kanonu i założeń edukacji klasycznej - popularyzacja racjonalnego korzystania z mediów, nauka krytycznego myślenia	- wychowawcy - nauczyciele - wychowawcy - bibliotekarka - nauczyciele - wychowawcy - pedagog szkolny - psycholog	- uczniowie - uczniowie - uczniowie	- cały rok - cały rok - cały rok
3. Korzystanie z dziedzictwa cywilizacyjnego Europy	- promowanie wspólnych europejskich wartości, zwiększenie zrozumienia międzykulturowego - kształtowanie postaw tolerancji i otwartości, - poszerzanie wiedzy na temat krajów europejskich, ich kultury, tradycji, mentalności i środowiska przyrodniczego - położenie nacisku na większe zrozumienie i docenienie społecznej, językowej i kulturowej różnorodności	- wychowawcy - nauczyciele, szczególnie języków obcych	- uczniowie - rodzice - nauczyciele	- cały rok

	- popularyzacja wśród uczniów nauki języków obcych - nawiązanie kontaktów z uczniami ze szkół europejskich poprzez platformę eTwinning - realizacja projektów w ramach „Erasmus +”	- nauczyciele – uczestnicy projektów	- uczniowie - nauczyciele - rodzice - społeczność lokalna	- cały rok
4. Prawa i obowiązki ucznia	- wdrażanie uczniów do kierowania się właściwą hierarchią wartości - zapoznanie z regulaminami - pogłębianie wiedzy na temat obowiązków i praw człowieka z uwzględnieniem Konwencji Praw Dziecka	- wychowawcy - nauczyciele - rodzice - wychowawcy - wychowawcy - uczniowie/RSU	- uczniowie - uczniowie - uczniowie	- cały rok - początek roku szkolnego - cały rok

MODUŁ IV: PROMOCJA ZDROWIA I WSPARCIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

ZAGADNIENIA	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ	ODBIORCA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI
1. Troska o zdrowie fizyczne ucznia	- edukacja w kierunku kształcenia nawyków prozdrowotnych	- pielęgniarka	- uczniowie	- na bieżąco
	- promocja przerw śródlekcyjnych, szczególna troska o higienę nauki i pracy	- wychowawcy - nauczyciele - pracownicy	- uczniowie - wszyscy pracownicy	- cały rok
	- dbanie o odpowiedni ciężar plecaków, szczególnie uczniów klas czwartych i piątych	- dyrekcja - nauczyciele - rodzice	- uczniowie	- cały rok
	- realizacja profilaktycznych programów edukacyjnych	- wychowawcy - pedagog szkolny - psycholog	- uczniowie	- cały rok
	- kontrola autokarów przed wycieczkami w bazie ministerialnej programu „Bezpieczny autobus” lub na stronie Komendy Powiatowej Policji w Wadowicach	- organizator, kierownik wycieczki	- uczniowie	- cały rok, wg harmonogramu wycieczek
2. Edukacja zdrowotna	- promowanie zdrowego stylu życia	- wychowawcy - nauczyciele w-f - pielęgniarka	- uczniowie	- cały rok
	- promowanie zdrowych nawyków żywieniowych	- wychowawcy - pielęgniarka	- uczniowie	- cały rok

	oraz zasad racjonalnego spożywania posiłków - warsztaty dotyczące zdrowego żywienia - realizacja programu „Myślę pozytywnie” - edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna, sztuka ratownictwa medycznego -lekcje wychowawcze poświęcone bezpieczeństwu: kształtowanie u uczniów praktycznych umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach w czasie pokoju oraz kryzysu(ewakuacja- alarm, zagrożenia naturalne, zagrożenia CBRN, konflikt zbrojny)	- nauczyciele - pracownicy stołówki - nauczyciel edukacji zdrowotnej - wychowawcy - nauczyciele - koordynator programu - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - wychowawcy - nauczyciele w-f - nauczyciel edb - pielęgniarka -wychowawczy -nauczyciele	- uczniowie - uczniowie - uczniowie -uczniowie	- cały rok - cały rok - cały rok -cały rok
3. Stres w życiu człowieka	- lekcje wychowawcze lub spotkania ze specjalistą na temat znaczenia stresu w życiu człowieka - wspieranie dobrostanu dzieci, ich zdrowia	- wychowawcy - pedagog szkolny - psycholog - wychowawcy - nauczyciele - pedagog szkolny	- uczniowie - uczniowie	- cały rok - cały rok

	psychicznego, dbanie o bezpieczeństwo psychiczne - podkreślanie wsparcia innych osób i instytucji	- pedagog specjalny - psycholog - pracownicy niepedagogiczni - wychowawcy - pedagog szkolny	- uczniowie	- cały rok
4. Nauka właściwego zagospodarowania czasu wolnego	- ukazanie sposobów spędzania czasu wolnego i promocja aktywnego wypoczynku – alternatywne działania w znaczeniu profilaktycznym - organizacja dodatkowych wycieczek, zawodów sportowych, wyjazdów	- wychowawcy - nauczyciele w-f - opiekunowie SKTiR - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - wychowawcy - nauczyciele - opiekunowie SKTiR	- uczniowie - uczniowie	- cały rok - wg harmonogramu i w miarę możliwości
5. Edukacja ekologiczna	- realizacja wybranych programów profilaktycznych - udział w akcjach i konkursach proekologicznych - rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne	- realizatorzy programów - pedagog szkolny - psycholog - wychowawcy - nauczyciele	- uczniowie - uczniowie	- cały rok - cały rok
6. Wdrażanie założeń edukacji włączającej	- realizacja elementów edukacji inkluzyjnej - kształtowanie postaw tolerancji, akceptacji i	- nauczyciele - specjaliści szkolni	- uczniowie	- cały rok

	szacunku do osób z niepełnosprawnościami - wsparcie pedagoga specjalnego - rozwijanie umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym	- nauczyciele - specjaliści pracujący w szkole	- uczniowie	- cały rok
MODUŁ V: PRZECIWDZIAŁANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM – PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ				
ZAGADNIENIA	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ	ODBIORCA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI
1. Radzenie sobie ze współczesnymi zagrożeniami	- uświadamianie najważniejszych zagrożeń współczesnego świata oraz zapobieganie podejmowaniu zachowań ryzykownych przez młodzież	- wychowawcy - pedagog szkolny - nauczyciel edukacji zdrowotnej	- uczniowie - rodzice	- cały rok
	- edukacja dla bezpieczeństwa z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych	- wychowawcy - nauczyciel edb	- uczniowie	- cały rok
	- stosowanie „Standardów ochrony małoletnich” -wprowadzenie rekomendacji po ewaluacji standardów	- zespół interwencyjny - wychowawcy - nauczyciele - specjaliści pracujący w szkole - pracownicy obsługi i administracji	- uczniowie - rodzice	- cały rok
		- wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny	- rodzice	- cały rok

	- kreowanie zdrowego i przyjaznego środowiska szkolnego dla wszystkich podmiotów edukacyjnych, dobrego klimatu w szkole - działalność Szkolnego Zespołu Interwencji Kryzysowej (przeciwdziałanie kryzysom i ewentualne podejmowanie interwencji kryzysowych) - zapewnienie wsparcia psychologiczno - - pedagogicznego uczniom z uwzględnieniem różnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych	- psycholog - dyrekcja - członkowie Zespołu - wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog	- uczniowie - rodzice - uczniowie	- cały rok i wg potrzeb - na bieżąco i wg potrzeb
2. Przeciwdziałanie cyberprzemocy i nauka netykiety	- nauka bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, odpowiedzialnego korzystania z Internetu, AI, ZPE i innych mediów społecznościowych z uwzględnieniem krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie - zgłębianie zasad netykiety z uwzględnieniem szacunku w przestrzeni cyfrowej - rozwijanie kompetencji cyfrowych, bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie	- nauczyciele - wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - nauczyciel edukacji zdrowotnej	- uczniowie - rodzice	- cały rok, wg harmonogramu zajęć i spotkań z rodzicami

	z zasobów Internetu i technologii cyfrowych - stosowanie szkolnych reguł higieny cyfrowej			
3. Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym i profilaktyka uzależnień	- zajęcia profilaktyczne w ramach lekcji wychowawczych, lekcji edukacji zdrowotnej, warsztaty, programy, projekty profilaktyczne nt. używek, uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem nowych substancji psychoaktywnych, uzależnień chemicznych i behawioralnych - kształcenie umiejętności radzenia sobie w życiu bez „chemicznych protez” – położenie nacisku na wzmacnianie czynników chroniących	- pedagog szkolny - wychowawcy - realizatorzy programów zdrowotnej - nauczyciel edukacji zdrowotnej - psycholog	- uczniowie	- cały rok
4. Współpraca z rodzicami – – budowanie podstaw profilaktyki domowej	- spotkania ze specjalistami nt. problemów okresu dojrzewania, zagrożeń cywilizacyjnych - indywidualne porady i konsultacje - promowanie skutecznych sposobów na budowanie relacji z dzieckiem –	- pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - wychowawcy	- rodzice	- wg harmonogramu zebrań i na bieżąco

	komunikacja bez przemocy NVC - pomoc rodzicom w uzyskaniu specjalistycznego wsparcia	- wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - specjaliści	- rodzice	- według potrzeb
5. Współpraca z nauczycielami – – budowanie podstaw profilaktyki szkolnej	- stosowanie modelu profilaktycznego nauczania - korzystanie z moderującego sposobu uczenia - dbanie o relację nauczyciel – rodzic (szczególnie w klasach 4 nowi wychowawcy) - dbanie o dobry klimat w szkole, przyjazną atmosferę, odpowiednie podejście do ucznia, budowanie relacji nauczyciel – uczeń, a także troska o relacje uczeń – uczeń - stosowanie szkolnych procedur profilaktycznych - doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profesjonalnego wsparcia	- nauczyciele - nauczyciele - pedagog szkolny - psycholog - wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - dyrekcja - wychowawcy - pedagog szkolny - pedagog specjalny - psycholog - dyrekcja - wychowawcy - pedagog szkolny - psycholog - dyrekcja	- uczniowie - uczniowie - rodzice - nauczyciele - uczeń - nauczyciele	- cały rok - cały rok - cały rok - cały rok - cały rok
6. Współpraca z innymi podmiotami w zakresie profilaktyki	- organizacja spotkań ze specjalistami nt. zagrożeń, zachowań ryzykownych, świadomości i odpowiedzialności prawnej nieletnich	- dyrekcja - pedagog szkolny - psycholog - wychowawcy	- uczniowie	- cały rok

	- podejmowanie działań interwencyjnych w przypadkach sytuacji problemowych dotyczących nieletnich – indywidualne konsultacje – Policja, Sąd, Ośrodek Pomocy Społecznej	- dyrekcja - pedagog szkolny - psycholog	- uczniowie	- w razie potrzeby
--	--	--	-------------	--------------------

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1

Propozycje tematów zajęć z wychowawcą

(wybór odpowiednio dostosowany do wieku i potrzeb uczniów oraz zespołu klasowego):

1. Jak dobrze znam siebie – mapa poznania siebie.
2. Mój potencjał osobisty.
3. Budujemy pewność siebie.
4. Moje koło aktywności.
5. Jak stworzyć zgraną klasę?
6. Z emocjami za pan brat.
7. Dojrzała złość – kontrolowanie i wyrażanie złości.
8. Moja hierarchia wartości – podejmowanie decyzji.
9. Moje prawa i obowiązki jako członka społeczności szkolnej. Zapoznanie ze Statutem ZSS w Sułkowicach-Łęgu
10. Budowanie relacji z innymi – język porozumienia.
11. Ja w grupie – klasa jest jak orkiestra.
12. Jak efektywnie zarządzać czasem?
13. Myślę pozytywnie, czyli jak?
14. Komunikacja bez przemocy – język żyrafy.
15. O kreatywności – potrzeba matki wynalazków.

16. Przyjaciel – kto to taki?
17. Bądź Eko – po co nam ekologia?
18. Eko – porady, czyli, o co chodzi w „zero waste”?
19. Jak skutecznie radzić sobie ze stresem?
20. Zadbaj o profilaktykę stresu – oswoić stres.
21. Alfabet wsparcia – P jak pomoc.
22. Problem jako wyzwanie – techniki rozwiązywania problemów.
23. Sztuka komunikacji – bariery i utrudnienia.
24. Dbamy o dobry klimat i atmosferę w naszej klasie.
25. Po co nam empatia? O wrażliwości...
26. Usprawnianie komunikacji – komunikat typu „ja”.
27. Kodeks kulturalnego nastolatka.
28. Konflikty – skuteczne działanie – może mediacja?
29. Zachowania agresywne – jak sobie radzić z agresją innych?
30. Negocjacje – czyli po prostu rozmowa.
31. Skuteczne metody uczenia się kluczem do sukcesu – style uczenia się.
32. Nauka może być przygodą.
33. Potraktuj błąd, porażkę jako dobrą lekcję.
34. Kilka słów o asertywności – asertywna odmowa.
35. Ściąga, gotowiec – ja w to nie wchodzę.
36. Bezpieczni w sieci – zasady netykiety.
37. Gry komputerowe – co zyskuję, co tracę?
38. Co za dużo to niezdrowo – jak żyć zdrowo?
39. Używkami mówimy – nie.

40. Jak sobie radzić z presją rówieśniczą?
41. Papieros – mój nieprzyjaciel.
42. Fakty i mity na temat substancji psychoaktywnych.
43. Bez narkotyków żyje się zdrowo i kolorowo.
44. Wolontariat sposobem na bycie z innymi i dla innych - rodzaje organizacji charytatywnych.
45. Zasady higieny cyfrowej.
46. Najważniejsze kompetencje przyszłości.
47. Rozwijanie kompetencji relacyjnych i komunikacyjnych.
48. Rola patriotyzmu - ważne wydarzenia i daty dla nas Polaków.
49. Dobro wraca. O tym, dlaczego warto pomagać.
50. To co nas otacza – poznanie walorów krajoznawczych i turystycznych naszego regionu.
51. Odpowiedzialność prawna młodzieży- czy nieletni jest bezkarny?
52. Patotreści. Jak je rozpoznać i na co uważać w sieci?
53. Cyberprzemoc. Jak się przed nią bronić?
54. Hejt jako internetowa mowa nienawiści.
55. Gdy świat wirtualny staje się ważniejszy od rzeczywistego.
56. Internet. Dobrodziejstwo czy przekleństwo.
57. Ludzie starsi i sprawni inaczej – okazywanie szacunku, pomocy i tolerancji dla ich słabości.
58. Promocja zdrowego stylu życia.
59. Nasze zachowanie prozdrowotne.
60. Jem zdrowo – o dobrych nawykach żywieniowych.
61. Życzliwość – mały gest, wielkie znaczenie.
62. Lekcja tolerancji, szacunku i akceptacji – czyli lekcja o czym?

Załącznik 2

Preferowany sposób uczenia – nauczyciel moderujący

Nauczyciel dominujący	Nauczyciel moderujący
Przekazuje wiedzę. Podaje gotowe rozwiązania. Preferuje swój styl uczenia się. Uczy według tego samego schematu. Narzuca metodę rozwiązania problemu, sposób prowadzenia notatek itp. Pracuje na podstawie podręcznika i ćwiczeń. Przygotowuje zadania o tym samym stopniu trudności. Wyznacza taki sam czas na wykonanie zadania dla wszystkich uczniów. Ocenia tylko za pomocą stopnia. Realizuje tematykę zajęć zgodnie z wytyczonym przez siebie planem. Wymaga. Jest dominujący. Dyscyplinuje uczniów. Jest zamknięty, tworzy dystans.	Wspiera w samodzielnym zdobywaniu wiedzy. Uczy, jak się uczyć. Dostosowuje swoje działania do stylu uczenia się ucznia. Zaskakuje, wprowadza oryginalne zadania, ciekawe rozpoczęcia i zakończenia zajęć. Umożliwia uczniowi wybór metody oraz formy prezentacji zadania i redagowania notatek. Tworzy warunki do korzystania z różnych źródeł informacji. Różnicuje stopień trudności zadań, pozwala dokonać wyboru. Różnicuje czas, uwzględniając potrzeby ucznia. W ocenie przekazuje informację zwrotną. Uwzględnia zainteresowania uczniów, zgłaszane przez nich pomysły, umożliwia prezentację osiągnięć, uzdolnień. Wspiera. Moderuje działania uczniów. Tworzy bezpieczną, przyjazną atmosferę uczenia się. Jest otwarty na ucznia, jego potrzeby, problemy.

Załącznik 3

Nauczanie profilaktyczne i antyprofilaktyczne

Nauczanie profilaktyczne	Nauczanie antyprofilaktyczne
Twórcze podejście do tematu. Uczenie metodami aktywizującymi (dramy, zabawy tematyczne, dyskusja). Korzystanie z potencjału intelektualnego ucznia. Budowanie grupy, zachęcanie do współpracy. Oczekiwania zgodne z możliwościami ucznia. Zauważanie klimatu w klasie i dostosowanie do niego sposobu prowadzenia zajęć. Motywowanie uczniów przez zwracanie uwagi. Jawny sposób oceniania. Udzielanie wyjaśnień.	Schematyczne trzymanie się programu. Monolog nauczyciela przy tablicy, zadawanie z podręcznika. Tępienie przejawów samodzielnego myślenia. Promowanie rywalizacji. Wygórowane lub zaniżone wymagania. Rutyna, niezauważane klimatu panującego w klasie. Motywowanie negatywne. Niejasny i „tajny” sposób oceniania. Niechęć do wyjaśniania („nie dyskutuj” ze mną).